

MAGYAR TAEKWONDO SZÖVETSÉG

SPORTEGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYZAT

2017

A Magyar Taekwondo Szövetség Elnöksége az Alapszabály 12.§ (2) bekezdés d) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva a Szövetség Sportegészségügyi Szabályzatát az alábbiakban állapítja meg:

1.§

(1) Jelen Szabályzat elsődleges célja, hogy elősegítse és ösztönözze a taekwondo sportágra vonatkozó szabályok, szabályzatok betartását, a Szövetség célkitűzéseivel való azonosulást, azok érvényesítését.

(2) Jelen Szabályzat meghatározza azokat a sportegészségügyi normákat, melyek betartása a taekwondo sportágban kötelező, illetőleg szabályozza, mely normák megsértése von maga után fegyelmi felelősségre vonást.

2.§

A Szabályzat személyi hatálya

(1) A Szabályzat személyi hatálya kiterjed az MTKDSZ által nyilvántartott (igazolt) sportolókra, az MTKDSZ tagjaira, az MTKDSZ versenyrendszerében résztvevő sportszervezetekre, a Szövetség által foglalkoztatott játékvezetőkre, versenybírókra, valamint más sportszakemberekre, a sportszakembert ellátó, továbbá a sportrendezvényen, sporteseményen egészségügyi szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatóra, illetve egészségügyi dolgozóra, az MTKDSZ által kiírt, szervezett vagy rendezett sportrendezvény, sportesemény szervezőjére, továbbá a sportegészségügyi ellátásban részt vevő sportolóra és sportszakemberre.

3.§

A Szabályzat területi hatálya

(1) A Szabályzat területi hatálya kiterjed azon az eseményekre, melyek az MTKDSZ versenynaptárában szerepelnek, az MTKDSZ által kiírt, szervezett vagy rendezett - versenynaptárban nem szereplő - sporteseményekre, az MTKDSZ által szervezett edzőtáborokra, edzésekre, az MTKDSZ tagszervezeteiben, a Taekwondo szakosztályokban zajló edzésekre, sporteseményekre, más sportág sporteseményeire, és minden egyéb olyan alkalomra, melyen a sportoló, tisztségviselő, sportszakember ilyen minőségben van jelen.

4.§

Az Országos Sportegészségügyi Intézet feladatai

(1) Több szakkonzíliumból álló emelt szintű alkalmassági vizsgálat.

(2) Terhelhetőséget megállapító élettani vizsgálat.

(3) Táplálkozási szaktanácsadás.

(4) Sportpszichológiai vizsgálat.

(5) A nemzeti válogatottak keret-orvosi hálózata szakmai tevékenységének összehangolása és működtetése.

(6) Edzőtáborok és az olimpiai központok sportorvosi ellátásának működtetése.

5.§ Sportsérülések megelőzése

(1) Az MTKDSZ a sportsérülések megelőzése érdekében

- a) időszakonként kötelező egészségügyi vizsgálatokat, tesztek végez (adott esetben korosztályonként és versenyrendszerenként lebontva),
- b) rögzíti a biztonságos játékra vonatkozó alapvető feltételeket pl. a játéktér, pálya, felszerelések és sporteszközök biztonsági követelményeit; kötelező védőfelszereléseket; a 18. életévüket be nem töltött személyekre vonatkozó külön előírásokat,
- c) meghatározza az alapvető egészségügyi felszereléseket, illetve egészségügyi személyzetet (mind a játéktér, mind az öltöző tekintetében; elsősorban a verseny- illetve mérkőzésnapokra vonatkozóan; indokolt esetben versenyrendszerenként, illetve korcsoportonként külön),
- (d) előírja a magasabb/ legmagasabb bajnokságban a sportolói kórtörténet nyilvántartásának követelményeit (pl. korábbi sérülések, alkalmazott kezelések / gyógyszerek, közeli rokonságban előforduló súlyos egészségügyi problémák, a sportoló által jelzett állandósult panaszok stb.) az érintettek előzetes tájékoztatásán alapuló írásbeli hozzájárulásával.

6.§ A sportbiztosítás

(1) Az MTKDSZ egyes esetekben előírja a versenyengedély (rajtengedély) megszerzésének előfeltételül a sportoló sporttevékenységével összefüggő biztosítást.

(2) A hivatásos sportolónak a munkaviszony keretében kifejtett sporttevékenysége során történt balesete üzemi balesetnek minősül. A munkáltató - amennyiben a sportszövetség szabályzata ezt előírja - köteles a hivatásos sportoló javára élet- és sportbaleset-biztosítást kötni.

7.§ A sportorvos feladatai

(1) A sportorvos

- a) elvégzi a sportoló és a sportszakember sportorvosi vizsgálatát,
- b) szakmailag indokolt esetben kiegészítő vizsgálatokat végez a sportoló megbetegedésének és sérülésének megelőzése, továbbá kezelése és rehabilitációja érdekében,
- c) meghatározza és figyelemmel kíséri a sportoló teljesítőképességét a taekwondo sportágban,
- d) a külön jogszabályokban foglaltaknak megfelelően tudományos vizsgálatokat és kutatásokat végezhet a fizikai aktivitás emberi szervezetre gyakorolt hatásával, valamint annak hiányával kapcsolatban, a túlterhelésből adódó szövődmények, illetve sérülések elkerülése érdekében; illetve ezeknek a vizsgálatoknak az eredményeit alkalmazza a versenyzők ellátása során,
- e) ellátja a sportrendezvényeken előforduló sérüléseket és egyéb orvosi beavatkozást igénylő panaszokat,

f) a sportoló lehető legjobb teljesítménye elérése érdekében tájékozódik a tudományosan megalapozott és bizonyítékokon alapuló megengedett teljesítményfokozó módszerekről, és tanácsot ad azok gyakorlati alkalmazására vonatkozóan; továbbá közreműködik az edzéstervek kidolgozásában,

g) a doppingellenes tevékenység keretében megelőző, felvilágosító, nevelő, ellenőrző munkát folytat,

h) szaktanácsadást végez az egészséges életmód, a táplálkozás és a megfelelő testsúly kialakítása, valamint az emberi szervezet fizikai aktivitásának növelése vonatkozásában.

i) ellenőrzi az edzés illetve versenyszínhelyeken a hygiénés előírások betartását.

8.§

A sportorvosi vizsgálat

(1) A sportoló a rendszeres edzések megkezdése, valamint a sportorvosi engedély érvényességi idejének lejárta előtt sportorvosi vizsgálaton köteles részt venni.

(2) Versenyezni csak érvényes sportorvosi engedéllyel lehet.

(3) A sportorvosi vizsgálatot az Országos Sportegészségügyi Intézet sportorvosai, valamint az országos sportegészségügyi hálózat területileg, illetve a fővárosban a kerületileg illetékes sportorvosai végzik.

(4) A sportorvosi vizsgálatokat az MTKDSZ székhelye, a sportoló lakóhelye, munkahelye vagy az iskola székhelye szerint illetékes sportorvosok végzik.

(5) A sportorvosi vizsgálatot végző orvosnak, valamint a keretorvosnak sportorvosi szakképesítéssel kell rendelkeznie.

(6) A nemzeti válogatott keret tagjai esetében a sportorvosi vizsgálatokat az Országos Sportegészségügyi Intézet sportegészségügyi szakrendelésének sportorvosai végzik.

(7) A sportorvosi vizsgálat eredményét az MTKDSZ által külön e célra készített nyomtatványon (sportorvosi engedély) kell nyilvántartani. A sportorvosi engedély egyéb egészségügyi adatot nem tartalmazhat.

(8) A rendszeres edzések megkezdésének a feltétele „alkalmas” minősítés. Az „alkalmas” minősítés versenyzésre önmagában nem jogosít, ahhoz a külön jogszabályban, valamint az MTKDSZ szabályzataiban foglalt további feltételek teljesítése is szükséges. Versenyezni csak „versenyezhet” minősítés esetén lehet.

(9) Az a sportszakember, aki feladata ellátása során fokozott fizikai erőkifejtést végez, köteles évente sportorvosi vizsgálaton részt venni.

(10) Az MTKDSZ szabályzatban határozza meg azokat a sportszakmai tevékenységeket, amelyek ellátása esetén a sportszakemberek részére a sportorvosi vizsgálaton való részvétel kötelező.

9.§ A sportorvosi engedély

(1) A versenyzéshez szükséges sportorvosi engedély érvényességi ideje 18 éven aluli versenyző esetén 6 hónapnál, 18 éven felüli versenyző esetén 1 évnél hosszabb nem lehet. Az életkor elbírálásánál a sportorvosi vizsgálat időpontját kell figyelembe venni.

(2) A vizsgálatot végző sportorvos a sportorvosi engedély érvényességét az (1) pontban foglaltaknál rövidebb időben is megállapíthatja, ha a sportoló egészségi állapota vagy várható nagyobb terheléssel járó fokozott igénybevétele ezt indokolja.

(3) A 18. életévét be nem töltött versenyző a felsőbb korcsoportban a nemzetközi szakszövetségnek a korcsoportokra vonatkozó szabályzataiban foglaltaknak megfelelően versenyezhet.

(4) A 18. életévét be nem töltött versenyző csak az MTKDSZ versenyszabályzatában meghatározott, a fokozott sérülésveszély megelőzésére alkalmas sportfelszerelések szabályszerű használata esetén versenyezhet vagy vehet részt szervezett edzésen, bemutatón.

(5) Az Országos Sportegészségügyi Intézet a taekwondora jellemző szabályszerű sporttevékenység során jelentkező test-test elleni küzdelem és fokozott sérülésveszély bekövetkezésének lehetőségére figyelemmel rendelkezik arról, hogy az „alkalmas” és a „versenyezhet” minősítés igazolására legkorábban milyen életkor betöltését követően kerülhet sor.

10.§ A sportorvosi engedély tartalma

A versenyző

- a) neve:
- b) születési helye és ideje:
- c) anyja neve:
- d) lakcíme:
- e) fényképe:
- f) sportág:
- g) sportolói jogállása (amatőr, hivatásos):

A sportorvosi vizsgálat

- a) elvégzésének időpontja:
- b) eredménye: alkalmas versenyezhet, nem alkalmas nem versenyezhet

A sportorvosi engedély érvényességi időtartama:

Doppingvizsgálat:

- a) doppingellenőr neve és nyilvántartási száma:
- b) mintavétel időpontja, helye és módja:
- c) mintavételi edény azonosító száma:
- d) doppingellenőr aláírása:

11.§ Jogorvoslati lehetőségek

(1) Ha a sportoló a területi, illetve a fővárosi kerületi sportorvos sportorvosi vizsgálatának eredményével nem ért egyet, akkor 8 napon belül a megyei (fővárosi) vezető főorvostól kérheti az alkalmasság másodfokon történő orvosi elbírálását.

(2) Amennyiben a sportoló a másodfokon hozott döntéssel sem ért egyet, az egészségügyi alkalmasság megállapítása iránt 15 napon belül az Országos Sportegészségügyi Intézet sportegészségügyi szakrendelésének vezetőjéhez fordulhat.

(3) Ha a sportoló a sportorvosi vizsgálat eredményével nem ért egyet, 8 napon belül az Országos Sportegészségügyi Intézet főigazgató főorvosához fordulhat az egészségügyi alkalmasság megállapítása iránt.

12.§ Sportegészségügyi feladatok a sportrendezvényeken, versenyeken

(1) Az MTKDSZ versenyszabályzatában vagy a versenykiírásban a sportrendezvény jellegének, valamint a nemzetközi sportszövetség előírásainak figyelembevételével szabályozza, hogy a taekwondo sportrendezvényein milyen szintű egészségügyi ellátás szükséges.

(2) A sportrendezvényen a szervező a rendeletben foglaltak szerint köteles sürgősségi egészségügyi ellátásról gondoskodni.

(3) A szervező a sportegészségügyi feladatok ellátását - a sportrendezvény előtt legalább 10 nappal - a fővárosban és a megyeszékhelyen rendezett sportrendezvényre a fővárosi, illetve megyei vezető főorvostól, egyéb helyen rendezett sportrendezvényre a sportrendezvény helye szerint illetékes sportorvostól köteles igényelni,

(4) Az MTKDSZ által a fővárosban rendezett sportrendezvényre a fővárosi vezető főorvostól, a megyében rendezett sportrendezvényre az illetékes megyei vezető főorvostól igényelhető sportegészségügyi ellátás biztosítása,

(5) A sportrendezvényen előforduló sérülések és balesetek ellátása érdekében a szervező a sportrendezvény jellegétől függően köteles biztosítani a mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet szerinti ügyeletet, vagy mozgóórséget. A szervező mozgóórséget köteles biztosítani olyan sportrendezvényen, ahol a résztvevők száma az ötszáz főt várhatóan meghaladja, valamint azokon a sportrendezvényeken, ahol fokozott a sérülésveszély,

(6) A szervező köteles megszervezni a szükséges egészségügyi ellátást, ha a várhatóan tömeges részvétellel és fokozott fizikai igénybevétellel járó sporteseményen való részvétel során a küzdő felek egymás testének ütközése eredményeként kialakuló sérülésveszély fokozottan fennáll,

(7) A szervező minden sportrendezvényen köteles biztosítani az elsősegélynyújtásra alkalmas helyiséget és a taekwondo sajátosságainak megfelelő elsősegélynyújtó eszközöket. Amennyiben a sportrendezvény jellege nem teszi lehetővé az elsősegélynyújtásra alkalmas helyiség biztosítását, a beteg fektetésére, vizsgálatára és ellátására alkalmas egyéb helyet kell biztosítani,

(8) A sportrendezvényen egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató, illetve egészségügyi dolgozó díjazásáról - az egészségügyi szolgáltatóval, illetve egészségügyi dolgozóval történő megállapodás alapján - a szervező gondoskodik.

(9) A rendőrség, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara és a szakszövetség (országos sportági szövetség) által - külön jogszabályban meghatározott eljárás szerint - kiemelt biztonsági kockázatúnak minősített sportrendezvény biztosítását a szervező által megbízott rendező mellett a rendőrség közfeladatként látja el. A nem kiemelt biztonsági kockázatúnak minősített sportrendezvény biztosítására a szervező - a külön jogszabályban meghatározottak szerint -, amennyiben a körülmények alapján indokolt, köteles kezdeményezni a sportrendezvény térítés ellenében történő rendőri biztosítását.

Jelen Szabályzatot az MTKDSZ Elnöksége 2017/2/2/2. sz. határozatában elfogadta és 2017. február 15. napjával hatályba léptette. A Szabályzatot a hatálybalépést követően a sportegészségügyi normák alkalmazása során kell használni.

Budapest. 2017. február 15.

Mellékletek

1. Elsősegély nyújtása sportsérülések esetén

(1) Tudatvesztéssel járó sérülések lehetséges tünetei, jelei:

Agyrázkódás:

- a) eszméletvesztés
- b) a sérült képtelen visszaemlékezni arra, mi történt a baleset után
- c) zavart viselkedés, esetleg ugyanannak a kérdésnek folyamatos ismételtetése, koncentráció hiánya
- d) fülszűrés, látászavar, szédülés
- e) a sérült nem képes felállni, járni, koordinációs- és egyensúlyproblémái vannak
- f) hányinger
- g) fejfájás
- h) aluszékonyság

Epilepszia:

- a) tudatvesztés
- b) atóniás görcs (izomtónus elvesztése)
- c) végtaggörcs
- d) zavart tudatállapot (automatikus cselekvések)
- e) érző epilepszia (móziszerű hallucináció, fájdalom vagy félelem érzése)

(2) Sérülés, baleset esetén

- a) a sérült sportolót alaposan meg kell vizsgálni,
- b) ellenőrizni kell a sérült légutainak átjárhatóságát, valamint a légzését és a keringését,
- c) meg kell állapítani a sérülés okát, majd megkezdeni a kezelést. Cél a további sérülés és károsodás megelőzése.

(3) Elsősegélyt nyújthat

a) bárki, aki képes segíteni a bajbajutotton úgy, hogy beavatkozásával ne okozzon kárt vagy további ártalmat,

b) aki az alapvető ismeretek elméletét és gyakorlatát birtokolja, ismereteinek tudatában határozott, céltudatos és képes úrrá lenni saját és környezetének ideges hangulatán. Az elsősegélynyújtó mindig csak azokat a beavatkozásokat végzi el, amire az adott helyzetben és időben feltétlenül szükség van.

(4) Az elsősegélynyújtó feladata

a) gyors tájékozódással megismerni a sérülés körülményeit, hogy abból következtetni lehessen a sérülések természetére és az esetleges tennivalókra,

b) elhárítani a balesetet kiváltó okokat,

c) biztosítani a baleset helyszínét,

d) a baleset helyszínén a sérültet szakszerűen ellátni, helyreállítani a károsodott életfunkciókat (csillapítani a vérzést, lélegeztetni, elhárítani a sokkos állapot kialakulásának veszélyét)

e) gondoskodni arról, hogy a megfelelő segítség (mentők) a lehető leggyorsabban megérkezzen

(5) Gépkocsin, mentőkocsin szállítandó:

a) minden járásképtelen beteg, illetve sérült,

b) minden cranio-cerebralis traumát szenvedett sérült, ideértve azokat is, akik agyrázkódást szenvedtek,

c) minden mellkasi és hasi traumát szenvedett sérült, ideértve a fedett sérüléseket is, még akkor is, ha a sérültek járóképesek az elsősegélynyújtás időpontjában,

d) minden olyan sérült, akinek a sérülésén kívül valamely betegsége vagy kórállapota indokoltá teszi, hogy szállítsák,

e) minden olyan beteg, illetve sérült, aki - fájdalmai miatt - erős hatású gyógyszert, kábító hatású fájdalomcsillapítót kapott, mert e szerek hatása a közlekedőképessége kiszámíthatatlan.

(6) Orvosi kísérelővel szállítandó:

a) eszméletlen beteg, sérült,

b) súlyos politraumatizált sérült, ideértve a súlyos égést is,

c) minden olyan sérült, aki sokkban van, vagy a fenyegető sokk-veszély elhárítása végett aktív kezelésre van szüksége a szállítás alatt is (folyadékpótlás, plazmapótszer adása stb.),

d) minden tracheotomizált, vagy a légzési elégtelenség határán levő beteg.

2. Egészségügyi intézkedések KO esetén

Technikai és egészségügyi intézkedések KO esetében

A Magyar Taekwondo Szövetség a WTF, a NOB és a MOB előírásainak megfelelően a versenyzők életét, egészségét, testi, lelki és szellemi épségét kiemelten fontosnak tartja. Ennek megfelelően és ennek érdekében, a sportolók védelmére az alábbi szabályokat lépteti életbe:

1. Az a sportoló, aki egy verseny során, fejre kapott rúgás vagy ütés következményeként KO vereséget szenved, illetve akinek a mérkőzését a bíró beszünteti a fejre kapott rúgások vagy ütések következtében kialakult védekezésképtelen állapot miatt, **30 napig** nem vehet részt sem küzdelmi versenyen, sem küzdőedzésen.
Az esetet követően azonnal, külföldi verseny esetében a hazaérkezést követően legkésőbb 12 órán belül, válogatott kerettag versenyző az OSEI-ben, nem válogatott versenyző a lakóhely szerint illetékes kórház neurológiai osztályán, neurológiai vizsgálaton kell, jelentkezzen. A 30 napos eltiltás leteltével, a versenyzésbe való visszatérés előtt, a sportolónak újabb neurológiai vizsgálatra kell mennie, és csak az ennek alapján kiállított orvosi igazolás (versenyzési engedély) birtokában vehet részt küzdőedzésen, illetve indulhat újra küzdő versenyen.
2. Az a sportoló, aki három hónapon belül, fejre kapott rúgás vagy ütés következményeként két KO vereséget szenvedett, illetve akinek a mérkőzését a bíró beszünteti a fejre kapott rúgások vagy ütések következtében kialakult védekezésképtelen állapot miatt, a második KO-t követően legalább **90 napig** nem vehet részt sem küzdelmi versenyen, sem küzdőedzésen.
Az esetet követően azonnal, külföldi verseny esetében a hazaérkezést követően legkésőbb 12 órán belül az OSEI-ben neurológiai vizsgálaton kell jelentkeznie. A versenyzésbe való visszatérés előtt a sportolónak újabb neurológiai vizsgálatra kell mennie és csak az ennek alapján kiállított orvosi igazolás (versenyzési engedély) birtokában vehet részt küzdőedzésen, illetve indulhat újra küzdő versenyen.
3. Az a sportoló, aki egy éven belül, fejre kapott rúgás vagy ütés következményeként három KO vereséget szenvedett el, illetve akinek a mérkőzését a bíró beszünteti a fejre kapott rúgások vagy ütések következtében kialakult védekezésképtelen állapot miatt, a **harmadik KO-t** követően legalább **270 napig** nem vehet részt sem küzdelmi versenyen, sem küzdőedzésen.
Az esetet követően azonnal, külföldi verseny esetében a hazaérkezést követően legkésőbb 12 órán belül az OSEI-ben neurológiai vizsgálaton kell jelentkeznie. A versenyzésbe való visszatérés előtt a sportolónak újabb neurológiai vizsgálatra kell mennie, és csak az ennek alapján kiállított orvosi igazolás (versenyzési engedély) birtokában vehet részt küzdőedzésen, illetve indulhat újra küzdő versenyen.

Minden KO-t, melyet fejre mért ütés vagy rúgás okozott, illetve akinek a mérkőzését a bíró beszüntette a fejre kapott rúgások vagy ütések következtében kialakult védekezésképtelen állapot miatt, az edző köteles írásban jelenteni a Magyar Taekwondo Szövetségnek. Az edző köteles az ideggyógyász szakvéleményét is minden esetben bejuttatni a szövetségbe!

A fenti intézkedéseket akkor is alkalmazni kell, ha a kiütés edzősközben történt. Ezt az esetet is köteles az edző írásban jelenteni a szövetségnek, a fentiek szerint.

Kiegészítő rendelkezések

Utánpótlás korú versenyzők esetében, a KO súlyosságának függvényében, a kivárási idők korosztályonként tovább növekedhetnek, az alábbiak szerint:

Ifjúsági sportolók esetében (14-17 év)

- 1. KO – 30 nap
- 2. KO – 120 nap
- 3. KO – 240 nap

Kadet korosztály esetében (11-13 év)

- 1. KO – 45 nap
- 2. KO – 150 nap
- 3. KO – 360 nap

11 éven aluli sportolók esetében

- 1. KO – 60 nap
- 2. KO – 180 nap
- 3. KO – 360 nap

A KO-t szenvedett sportolót a keretorvos a fentiekben jelzett időszakokra - teljes diszkréció mellett – eltilthatja a versenyszerű taekwondótól.

Az a sportoló, aki KO miatt el volt tiltva a versenyzéstől, csak az ideggyógyász orvos által kiállított igazolás bemutatása után kezdhet újra versenyezni.

A fenti rendelkezések betartása és betartatása minden versenyző, edző és klubvezető kötelessége és felelőssége!

3. Egészségügyi nyilatkozat KO esetén

Magyar Taekwondo Szövetség Egészségügyi nyilatkozat

Alulírott, a.....SE (egyesület neve) vezetőedzője tudomásul
veszem, hogy a.....(hely), 201... (év) (hónap)(nap)
megrendezett bajnokságon/versenyen fej KO-t

szenvedett (név) versenyzőmet, a versenyt követő
lehető legrövidebb időn belül ideggyógyászati vizsgálatra küldöm.

A vizsgálat eredményének függvényében, tudomásul veszem, hogy nevezett versenyző 30 napig nem
versenyezhet és fizikai kontaktussal járó küzdő edzésen sem vehet részt.

Tudomásul veszem, hogy a 30 nap elteltével, versenyzőmnek újabb neurológiai vizsgálaton kell
megjelennie, és csak az ott kapott orvosi engedély birtokában léphet ismét küzdőtérre.

Kijelentem, hogy a KO esetről írásban tájékoztatom a szövetséget.

Felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy a fentiek betartásáról és betartatásáról gondoskodom.

.....(hely), 201... év(hó)(nap)

Név:

Cím:

Aláírás:
Csapatvezető/edző

Versenyző

Név:

Cím:

Aláírás:

Szülő/gondviselő
(18 ven aluli gyermek esetében)

